

Milline peaks teie hinnangul olema põllumajandussektori optimaalne vanuseline struktuur? Millele tuleks enim tähelepanu pöörata sektoris tegutsejate teadmistebaasi arendamisel? Millistes valdkondades näete enim potentsiaali teadus- ja arendustegevuste tulemuste senisest tõhusamas kasutusele võtusele?

- Millised peaksid olema võimalikud näitajad nende eesmärkide saavutamise mõõtmiseks?
- Milline peaks olema Eesti maaelu arengukava 2014-2020 roll nende eesmärkide saavutamisel?

- Kui 2005. aastal oli Eestis alla 35-aastaste ja 65-aastaste ning vanemate põllumajanduslike majapidamiste omanike suhe 0,23, mis oli EL27 keskmisest (0,20) parem, siis 2007. aastaks oli näitaja nooremate arvu kiire vähenemise tõttu juba 0,17, jäädes EL keskmisele (0,18) alla. Vanuselise struktuuri parandamiseks oleme MAK 2007-2013 raames toetanud noorte põllumajandustootjate tegevuse alustamist, toetuse abil on tegevust alustanud või olemasoleva põllumajandusettevõtte üle võtnud 415 noortaluniku.
- 2010. aastal oli praktilise kogemusega põllumajandusliku majapidamise juhte 12 452, põllumajandusliku põhiettevalmistusega juhte 2739 ja täieliku põllumajandusliku ettevalmistusega juhte 4422. Kõigi nimetatud ettevalmistusega juhtide arv viimase 10 aasta jooksul stabiilselt vähenenud (paralleelselt majapidamiste arvu vähenemisega).
- Eestis on olemas maakondlike nõuandekeskuste võrgustik, mille loomisega alustati 2005. aastal. Nõuandesüsteemi koordineeriva keskuse ülesandeid täidab Maaelu Edendamise Sihtasutus. 2012. aasta alguse seisuga oli Eestis 214 kutsetunnistust omavat konsulenti. Nõuandesüsteemi ja nõuandeteenuseid oleme toetanud ka MAK 2007-2013 raames. Enim kasutatud nõuandeteenuse valdkond on olnud finantsmajanduse alane nõuanne.
- Olukorrajeldusest tuli välja, et tootja, konsulendi ja teadlase vahelist sidet tuleb arendada ja tugevdada, et konsulendid muutuksid oluliseks lülisid teadlase ja tootja vahel ning erialane nõuanne baseeruks teadustulemustel. Tihedam koostöö parendaks teadusinfo jõudmist suurema hulga tootjateni, paraneks info usaldusväärsus ja kasvaks kõikide osapoolte pädevus.
- Põllumajanduse ja toiduainetööstuse valdkonnas on alates 2010. aastast rakendatud MAK 2007-2013 meedet 1.7.1 Põllumajandus- ja toidusektoris ning metsandussektoris uute toodete, töötlemisviiside ja tehnoloogiate arendamise alane koostöö. Selle raames on senises kahes taotlusvoorus kokku esitatud 24 taotlust rakendusuuringute või tootearenduse alaseks koostööks teadusasutustega kogusummas 5,2 miljonit eurot.
- Teadus- ja arendustegevus on ka üks EL2020 strateegia prioriteetidest, EL on seadnud eesmärgiks investeerida 3% SKP-st teadus- ja arendustegevusse, innovatsiooni.